

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/2/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515202247
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3515202247.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Martinákovovej vo veci starostlivosti súdu o mal. Z. L., nar. dňa XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov H. Y., bytom F. XX a H. L., bytom M. D., J. XXX/XX, zastúpeného JUDr. G. J., advokátom so sídlom P., J. XX, o zvýšenie výživného a zákaz styku otca s mal. Z., o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 12. novembra 2015, č.k. 9P/42/2015-54 , takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej výrokovvej časti II., III., IV. a V. **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa vo výroku I. návrh matky na zákaz styku otca s maloletou zamietol. Vo výroku II. otcovi mal. Z. s účinnosťou od 17.03.2015 zvýšil výživné zo sumy 60 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne, ktorú je povinný platiť vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletej. O zročnom výživnom rozhodol vo výroku III. tak, že zročné výživné za obdobie od 17.03.2015 do 12.11.2015 vo výške 443,87 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku pod stratou výhody splátok. Vo výroku IV. týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 4P/265/2012-17 zo dňa 02.04.2013 v časti výroku II. Vo výroku V. rozhodol o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vychádzal zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 02.04.2013 č.k. 4P/265/2012-17 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 60,-eur mesačne. Od tejto doby k zmene výšky výživného nedošlo.

Maloletá mala v čase poslednej úpravy výživného necelé štyri roky. Navštevovala materskú školu, otec sa s ňou pravidelne stretával. V súčasnosti má šesť rokov, stále navštevuje materskú školu. Trpí alergiou, avšak má len obmedzenia v stravovaní, lieky neužíva. Žije spolu s matkou a starou matkou. S otcom sa nestretáva. Matka maloletej bola v čase poslednej úpravy výživného bez príjmu, nezamestnaná, poberala iba rodinné prídavky. V súčasnosti dosahuje priemerný čistý mesačný zárobok vo výške 315,23 eur, pracuje ako čašníčka, má príjem aj vo forme tzv. tringeltov, a to vo výške cca 10,-eur denne. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Matke prispieva na bývanie 100,-eur mesačne, navyše niečo kupuje do domácnosti. Otec maloletej mal priemerný mesačný čistý zárobok vo výške 333,-eur. V súčasnosti dosahuje čistý mesačný zárobok vo výške 397,49 eur + pobera diéty vo výške podľa vlastného vyjadrenia cca 900,- eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Podľa vlastného vyjadrenia očakáva spolu s priateľkou narodenie dieťaťa v januári 2016. Žije v spoločnej domácnosti s priateľkou a jej otcom, spoločne uhrádzajú náklady na bývanie. Dcére prispieva na sporenie sumou 10,-eur mesačne. Vychádzajúc z týchto skutočností súd prvého stupňa konštatoval, že predovšetkým na strane otca maloletej došlo k zmene pomerov. S maloletou prerušil všetky kontakty od 01.06.2013, od

tejto doby sa na starostlivosti o ňu podieľa iba platením určeného výživného. Nekupuje jej žiadne veci. Maloletá navštevuje jeho rodičov, ani tu ju otec nenavštevuje. Príjem otca výrazne stúpol, a to tým, že v súčasnosti poberá diéty pri zahraničných pracovných cestách. Je pravdou, že náklady v súvislosti so stravovaním v cudzine môžu byť vyššie ako na území Slovenskej republiky, avšak i tak je príjem otca podstatne vyšší ako príjem matky, ktorá rovnako musí hradiť všetky náklady na stravovanie a bývanie. U maloletej nastala zmena pomerov iba v súvislosti s vyšším vekom. U matky došlo k zvýšeniu príjmu. Na základe týchto skutočností možno potom konštatovať, že dôvod na zvýšenie výživného existuje. Otcov príjem umožňuje, aby sa na uspokojovaní potrieb dcéry podieľal v oveľa vyššej výške, ako tomu bolo doposiaľ. A to hlavne za situácie, že sa žiadnym spôsobom nepodieľa na osobnej starostlivosti o dcéru, celá ťarcha starostlivosti je tak výlučne na matke. Súd návrhu matky v celom rozsahu vyhovel, pričom vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne všetkých členov rodiny a potrieb maloletej. Potreby maloletej nespočívajú iba v uhrádzaní nákladov na materskú školu, ale i na stravu, hygienu, bývanie, záujmové činnosti. Tieto všetky náklady uhrádza matka maloletej. Ak berieme do úvahy príjem na člena rodiny u matky, tento je vo výške 322,61 eur (príjem + tringelt + výživné deleno dvoma osobami), zostávajúci príjem otca po zaplatení určeného výživného 130,-eur je vo výške 1181,06 eur (1297,49 - 130-16,50 poisťka pre dcéru). I v prípade uhradenia výživného vo výške 130,-eur je tak príjem otca nepomerne vyšší ako príjem dieťaťa, ak zohľadníme, že z príjmu matky by táto bola schopná uhrádzať náklady na dieťa vo výške cca 50,-Eur pri zohľadnení jej osobnej starostlivosti. Určené výživného však zodpovedá súčasným potrebám dieťaťa. Súd do úvahy nebral skutočnosť, že sa otcovi dieťaťa má v januári 2016 narodiť ďalšie dieťa, keďže pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Navyše táto skutočnosť sama o sebe by dôvodom na určenie inej výšky výživného ani nebola, a to s ohľadom na príjem otca a skutočnosť, že rodič sa má snažiť zabezpečiť starostlivosť o svoje existujúce deti a až v prípade, že túto je schopný zabezpečiť v potrebnom rozsahu uvažovať nad plodením detí ďalších. Súd výživné otcovi detí zvýšil od 17.03.2015, teda od podania návrhu, keďže už v tomto období bol otec maloletej schopný podieľať sa na výžive dieťaťa v podstatne vyššej výške. Otcovi maloletej tak vznikol nedoplatok na výživnom vo výške 443,87 eur (za 15 dní marca 2015 vo výške 33,87 eur, za apríl až október 2015 vo výške 6x70,-eur s odpočítaním sumy 10,-eur, ktorú otec maloletej uhradil v októbri 2015 navyše). Vzhľadom k príjmu otca súd umožnil otcovi maloletej tento dlh splatiť po 50,-eur mesačne. Pokiaľ sa týka návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou Z., mal za to, že v danom prípade nebolo preukázané, že by zo strany otca bolo potrebné styk obmedziť. Otec sa s maloletou vôbec nestýka, nevyužíva ani čas, ktorý by na styk využiť mohol. Nepríde za dcérou ani k jeho rodičom, ktorých maloletá navštevuje. Nebolo pritom preukázané, že by otec, v prípade, že by sa s dieťaťom stretol, ohrozil dieťa akokoľvek na zdraví. V záujme dieťaťa tak v súčasnosti obmedzenie a ani zákaz styku nie je. Samotná skutočnosť, že sa otec s maloletou nestretáva dôvodom na obmedzenie styku otca s dcérou nie je. Právne rozhodnutie odôvodnil ust. § 36 ods. 1, § 24 ods. 3,4,5, § 62 ods. 1-6, § 65 ods. 1,2, § 75 ods. 1,2, § 78 ods. 1-3, § 25 ods. 3 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku, a to výroku II., III. a závislých výrokoch IV. a V. podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o určení výživného a vo výroku o zročnom výživnom navrhol zmeniť tak, že návrh matky bude zamietnutý. Namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne posúdenie veci. Dôvodil, že u mal. Laury nedošlo k výraznej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného, keďže od poslednej úpravy výživného pred dvomi rokmi maloletá rovnako navštevuje materskú školu a teda status maloletej sa žiadnym spôsobom nezmenil. Poukázal na to, že jeho príjem sa od poslednej úpravy výživného zvýšil len o necelých 20% zo vtedajších 333 eur na sumu 397,49 eur. Za nesprávny považoval záver súdu prvého stupňa, keď cestovné náhrady pri rozhodovaní zahrnul do jeho čistého príjmu. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.03.1991, č.k. 3Cz/15/1991 a na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.04.2015, č.k. 9CoP/7/2015. Vytykal súdu prvého stupňa, že pre účely výšky výživného jednoducho spočítal jeho priemernú mesačnú mzdu a diéty vyplácané počas zahraničných ciest bez toho, aby prihliadol k tomu, že musí pri zahraničných cestách vynakladať náklady, najmä na stravu, parkovné a podobne. Ďalej poukázal na to, že v medzinárodnej doprave došlo k progresu a zmene pravidiel v tom smere, že v minulosti si mohol vodič pripravovať stravu počas prestávky na parkovisku na plynovom variči alebo inom podobnom zariadení. V súčasnosti je však prax úplne iná a v dôsledku zvyšovania bezpečnostných štandardov je v západoeurópskych krajinách striktné zakázané používať na parkoviskách a odstavných plochách akékoľvek plynové variče alebo obdobným spôsobom pripravovať stravu. Drvivú väčšinu cestovných náhrad vyplácaných zamestnávateľom, ak nie všetky, tak spotrebuje počas zahraničných ciest. Ďalej uviedol, že matka mu znemožňuje styk s dcérou, preto nemôže byť na ťarchu otca ani

argument na zvýšenie výživného, že sa otec na osobnej starostlivosti o maloletú nepodieľa. Ďalej namietal, že súd prvého stupňa nevzal do úvahy skutočnosť, že v januári 2016 mu pribudne ďalšia vyživovacia povinnosť. Postup súdu z procesného hľadiska s poukazom na ust. § 154 ods. 1 O.s.p. považoval v intenciách zákona, avšak uviedol, že v čase, kedy bude vo veci rozhodovať odvolací súd, bude už potrebné vychádzať z nového skutkového stavu veci a pri určovaní výšky výživného zohľadniť jeho novú vyživovaciu povinnosť, čo je významným faktorom pri určovaní novej výšky výživného a často je práve dôvodom jeho zníženie.

Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na to, že na strane otca došlo k podstatným zmenám pomerov, ktoré majú vplyv na zvýšenie výživného. Uviedla, že náklady na výživu u maloletej podstatne stúpili od poslednej úpravy výživného. Nestotožnila sa s tvrdením otca o jeho finančnej situácii, nakoľko zárobok otca je podstatný pre zvýšenie výživného a na jeho výpočet nemožno použiť rozhodovaciu prax jedného súdu. Pokiaľ sa týka styku otca s maloletou uviedla, že otec maloletej nejavil žiadny záujem o stretávanie sa s dieťaťom, a v podstate až po podaní návrhu na zvýšenie výživného začal byť aktívnejší. Za nepreukázateľnú označila tvrdenú skutočnosť, že bude mať od januára 2016 ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Zvýšenie výživného je podľa jeho názoru jednoznačne v záujme maloletej Z. I keď výdavky na uspokojenie jej potrieb sa zvýšili iba v súvislosti s vekom, je potrebné brať do úvahy aj tú skutočnosť, že otec sa so svojou dcérou nestretáva a nevznikajú mu takto ďalšie výdavky. Poukázal na to, že otec tvrdí, že mu matka bráni v realizácii styku s maloletou, avšak nepodnikol žiadne kroky k zabezpečeniu realizácie styku. Uviedol, že dieťa dokonca navštevuje starých rodičov zo strany otca a ani tu sa otec so svojou dcérou nestretáva. Pokiaľ otec v odvolaní tvrdí, že vyplácané diéty spotrebuje, teda namieta ich zohľadnenie ako časť príjmu, mal by si hľadať inú prácu zodpovedajúcu jeho schopnostiam a možnostiam, vzhľadom na tvrdené vyživovacie povinnosti. Mal za to, že úhrada potrieb mal. Z. by nemala byť väčšinou záležitosťou len matky, ktorá maloletej poskytuje aj osobnú starostlivosť. Vyslovil názor, že otec nespotrebuje všetky diéty na zabezpečenie svojich potrieb pri práci v rámci medzinárodnej kamiónovej dopravy a jeho príjem mu tak umožňuje platenie zvýšenie výživného.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti vo výroku o zvýšení výživného, vo výroku o zročnom výživnom podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia odvolacieho konania podľa § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

Odvolací súd preskúmal odvolacie námietky, ktoré boli v odvolaní otcom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu si odvolací súd osvojuje aj dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p.

Súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd stotožňuje s tým, že úvahy súdu prvého stupňa, týkajúce sa posudzovania zákonných kritérií, určovania rozsahu výživného nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Vo vzťahu k odvolacej námietke otca, že súd prvého stupňa nevzal do úvahy, že na strane mal. Z. nedošlo od poslednej úpravy k zmene pomerov a že súd prvého stupňa pri rozhodovaní zahrnul do jeho čistej mzdy aj cestovné náhrady, odvolací súd uvádza, že táto nie je dôvodná. Súd prvého stupňa vyplatené cestovné náhrady zohľadnil pri zvýšení výživného, ktoré síce nemožno započítať do priemernej mesačnej mzdy, avšak na druhej strane tento príjem otca sa podieľa na zvýšení jeho životnej úrovne. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že ak by cestovné náhrady netvorili časť príjmu otca ako vodiča kamiónovej dopravy, je nepravdepodobné, že by takúto náročnú činnosť vykonával s čistým priemerným mesačným zárobkom len vo výške 397,49 eur. Odvolací súd pripúšťa, že časť cestovných náhrada otec spotrebuje pri služobných cestách, avšak väčšiu časť môže použiť na pokrytie svojich výdavkov, a tiež výdavkov mal. Z.. Otec v konaní pred súdom prvého stupňa, ako aj v odvolaní

namietal, že poskytované cestovné náhrady zamestnávateľom spotrebuje vo výške 90%, ak nie celkom. V konaní však nepredložil na toto svoje tvrdenie žiaden dôkaz (doklady o výške stravného, parkovného a pod.). Správne preto súd prvého stupňa prihliadol aj na vyplácané náhrady otcovi (cca 900 eur mesačne), pretože aj podľa názoru odvolacieho súdu práve oni sú stimulom pre vykonávanie práce v zahraničí. Pokiaľ otec poukazoval na jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dieťaťu majúcemu sa narodiť z jeho družského pomeru v januári 2016, túto skutočnosť nijak nepreukázal (napr. predložením rodného listu dieťaťa). Neobstojí ani námietka otca, že určené výživné súdom prvého stupňa neodôvodňujú potreby mal. dieťaťa. Správne súd prvého stupňa zohľadnil aj tú skutočnosť, že matka maloletej svoju vyživovaciu povinnosť vyvažuje svojou osobnou starostlivosťou o mal. Z. a zabezpečuje jej všetky odôvodnené potreby. Odvolací súd zvýšené výživné súdom prvého stupňa považuje za akceptovateľné a korešpondujúce zistenému skutkovému stavu a tiež ust. §-u 78 ods. 1 Zákona o rodine. Zákon o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú povinnosť uvedenú v §-e 62 ods. 1 Zákona o rodine a ods. 5 toho zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Cieľom ust. §-u 62 ods. 5 Zákona o rodine je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Námietka otca ohľadne realizácie styku s mal. Z. v dôsledku nezhôd s matkou maloletej nemá na vecnú správnosť napadnutého rozsudku vplyv. Otec, pokiaľ mu matka bráni v styku s mal. Z., sa môže domáhať úpravy styku s maloletou podaním návrhu na súd.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku II., III. a závislých výrokoch IV. a V. podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.